

**Zápis zo zasadnutia
Rezortnej koordinačnej skupiny Ministerstva školstva SR
pre európske záležitosti**

Dátum konania: 4. máj 2010

Miesto konania: MŠ SR, Stromová 1

Prítomní: J. Juriga, V. Belovič, E. Malíková, S. Lukáčová, E. Masárová, P. Helmich, Y. Furdíková (OZ PŠaV)

Ospravedlnení: B. Sloboda, I. Nociarová, J. Daniš, F. Caňo, E. Kaczová, M. Mihál, D. Zušťáková, I. Sklenka, M. Luptáková (NR SR), M. Józsová (ÚV SR), K. Juricová (MZV SR), J. Kováč (MPSVR SR)

Program RKS:

1. Otvorenie rokovania
2. Informácia o priebehu a výsledkoch ostatných rokovaní Výboru pre vzdelávanie
3. Informácia o priebehu a výsledkoch ostatných rokovaní Pracovnej skupiny Mládež
4. Informácia o priebehu a výsledkoch rokovania Pracovnej skupiny pre šport
5. Príprava zasadnutia Rady EÚ pre vzdelávanie, mládež a kultúru (10. – 11. 5. 2010)
6. Informácia o priebehu a výsledkoch ostatných rokovaní Pracovnej skupiny pre Výskum
7. Príprava zasadnutia Rady EÚ pre konkurencieschopnosť (26. 5. 2010)
8. Rôzne

Priebeh zasadnutia:

K bodu 1:

Na základe poverenia predsedu RKS p. B. Slobodu viedol rokovanie RKS p. J. Juriga, vedúci oddelenia európskych vzdelávacích politik a programov sekcie pre celoživotné vzdelávanie.

Rokovanie RKS prebiehalo podľa vopred zaslaného programu s tým, že do programu rokovania bol doplnený bod – informácia z rokovania Pracovnej skupiny Rady EÚ pre šport.

Členom RKS boli zaslané nasledovné podklady v slovenskom jazyku, ktoré sú predmetom rokovania Rady EÚ pre vzdelávanie, mládež a kultúru v dňoch 10. – 11. 5. 2010:

- Návrh záverov o kompetenciách podporujúcich celoživotné vzdelávanie a iniciatíve „nové zručnosti pre nové pracovné miesta“
- Návrh záverov Rady o sociálnom rozmere vzdelávania a odbornej prípravy
- Návrh záverov Rady o internacionalizácii vysokoškolského vzdelávania
- Príspevok k príprave zasadnutia Európskej rady, ktoré sa uskutoční 17. júna 2010

K bodu 2:

Informáciu o priebehu a výsledkoch ostatných rokovaní Výboru pre vzdelávanie podal p. J. Juriga - SCV.

Počas španielskeho predsedníctva sa od rokovania Rady EÚ vo februári 2010 uskutočnili tri zasadnutia Výboru pre vzdelávanie. Prerokované a odsúhlasené dokumenty budú predmetom rokovania Rady EÚ 10. – 11. mája 2010.

- **Sociálny rozmer vzdelávania a odbornej prípravy**

Sociálne začlenenie prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy by malo zabezpečiť rovnaké možnosti prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu, ako aj spravodlivosť v zaobchádzaní, a to aj v zmysle prispôsobenia výučby individuálnym potrebám.

Systémy vzdelávania a odbornej prípravy významnou mierou prispievajú k prehĺbovaniu sociálnej súdržnosti, aktívneho občianstva a osobného naplnenia v európskych spoločnostiach. Majú potenciál pôsobiť ako „sociálny stimul“, ktorý podporuje sociálnu mobilitu smerom nahor a narúša cyklus chudoby, sociálneho znevýhodnenia a vylúčenia. Dokument obsahuje pestrú paletu sociálnych nástrojov, ktorými by sa mohli členské štáty inšpirovať.

- **Kompetencie podporujúce celoživotné vzdelávanie a iniciatíva „nové zručnosti pre nové pracovné miesta“**

Dokument reaguje na výzvu, podľa ktorej je nevyhnutné posilniť kompetencie, ktoré sú potrebné na účasť na ďalšom vzdelávaní a na trhu práce, pričom tieto dve oblasti sú často úzko prepojené. Bude si to vyžadovať rozvíjanie prístupu založeného na kľúčových kompetenciách mimo oblasti školstva, v rámci vzdelávania dospelých a odborného vzdelávania a prípravy. Je nevyhnutné, aby študenti získavali silný súbor prierezových kľúčových kompetencií, najmä pokiaľ ide o iniciatívnosť a podnikavosť, keďže to je podmienkou nadobúdania iných zručností, prispôsobovania sa rôznym pracovným prostrediam a konania v pozícii aktívnych občanov.

Členské štáty a Komisia sa okrem iného vyzývajú, aby pracovali na vytvorení „spoločného jazyka“, ktorý by sa zakladal na znalostiach, zručnostiach a kompetenciách a ktorým by „hovorili“ oblasti vzdelávania/odbornej prípravy a oblasti práce. Ďalej rozvíjať by sa mal aj rámec Europassu na účely zaznamenávania a zdôrazňovania kompetencií a zručností, ktoré občania nadobudli počas svojho života v rôznych vzdelávacích prostrediach.

- **Internacionalizácia vysokoškolského vzdelávania**

Medzinárodná spolupráca v oblasti vysokoškolského vzdelávania je dôležitou a vďačnou oblasťou, ktorá si zasluhuje podporu na vnútroštátnej úrovni i úrovni EÚ. Je potrebné podporovať politiky a programy EÚ, ktoré presadzujú spoluprácu v oblasti vysokoškolského vzdelávania so skutočne európskym rozmerom a ktoré podporujú inštitúcie vysokoškolského vzdelávania pri práci na spoločných akademických projektoch, pri posilňovaní európskych sietí a tým pri odstraňovaní zvyšných prekážok medzi vnútroštátnymi systémami.

Členské štáty sú v koordinácii s inštitúciami vysokoškolského vzdelávania vyzvané, aby prijali opatrenia s cieľom:

1. Konsolidovať medzinárodný rozmer týchto inštitúcií

2. Zvýšiť medzinárodnú príťažlivosť inštitúcií vysokoškolského vzdelávania
3. Podporiť globálnu dimenziu a povedomie o sociálnej zodpovednosti inštitúcií vysokoškolského vzdelávania

K bodu 3:

Informáciu o priebehu a výsledkoch ostatných rokovaní Pracovnej skupiny Mládež podala pani E. Masárová - ODaM. Počas španielskeho predsedníctva sa uskutočnili tri zasadnutia Pracovnej skupiny Mládež a zasadnutie generálnych riaditeľov zodpovedných za mládež. Prerokované a odsúhlasené dokumenty budú predmetom rokovania Rady EÚ 10. – 11. mája 2010.

- **Návrh uznesenia Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o aktívnom začleňovaní mladých ľudí: boj proti nezamestnanosti a chudobe**

Uznesenie reaguje na dva alarmujúce údaje: v Európskej únii je nezamestnaný každý piaty mladý človek mladší ako 25 rokov. Okrem toho je každý piaty mladý človek vo veku od 18 do 25 vystavený riziku chudoby.

V súvislosti s aktívnym začleňovaním mladých ľudí uznesenie o aktívnej inklúzii mladých ľudí: boj proti nezamestnanosti a chudobe identifikuje tieto všeobecné ciele:

- prístup mladých ľudí na trh práce;
- prechod mladých ľudí zo vzdelávania alebo nečinnosti na trh práce;
- zosúladenie súkromného, rodinného a pracovného života;
- zabránenie chudobe a sociálnemu vylúčeniu mladých ľudí a jej prenosu medzi generáciami.

Pri riešení týchto problémov je potrebné sa zamerať na 5 oblastí činnosti:

- podpora zamestnanosti a zlepšenie kvality pracovných miest pre mladých ľudí;
- podpora samostatnej zárobkovej činnosti a podnikania;
- podpora odbornej prípravy v záujme zlepšenia zamestnateľnosti;
- podpora prechodu medzi systémami vzdelávania a odbornej prípravy a trhom práce;
- vytvorenie opatrení potrebných na poskytovanie vhodného prístupu k sociálnej ochrane a vysokokvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti, bývania a podpory mládeže.

- **Konkurencieschopná, inkluzívna a udržateľná Európa: rozvoj dimenzie mládeže**

PRES a pracovná skupina pripravili diskusný dokument s dvoma otázkami na diskusiu ministrov na Rade pre mládež, ktoré sa týkajú príspevku politiky mládeže k hlavným iniciatívam stratégie Európa 2020, ako aj úlohy regionálnych a miestnych orgánov v politike mládeže za účelom lepšej implementácie stratégie.

1. *Ako môže politika v oblasti mládeže prispieť k hlavným iniciatívam stratégie Európa 2020?*

2. *Akú rolu by mali miestne a regionálne orgány zohrávať v politikách v oblasti mládeže, aby sa dosiahlo lepšie vykonávanie stratégie Európa 2020?*

K bodu 4:

Informáciu o priebehu a výsledkoch z rokovania novozriadenej Pracovnej skupiny Rady EÚ Mládež podala pani E. Malíková, riaditeľka odboru vzdelávania a medzinárodnej spolupráce sekcie štátnej starostlivosti o šport. Počas španielskeho predsedníctva sa uskutočnilo jedno okovanie pracovnej skupiny a neformálne stretnutie ministrov zodpovedných za šport. Prerokované a odsúhlasené dokumenty budú predmetom rokovania Rady EÚ 10. – 11. mája 2010.

• Lisabonská zmluva a šport

Lisabonskou zmluvou sa vytvorila osobitná právomoc Európskej únie v oblasti športu (článok 165). Komisia naznačila svoj úmysel prijať nové oznámenie, ktoré má navrhnuť priority činnosti Európskej únie s cieľom podporiť európske záležitosti týkajúce sa športu, ako aj možný návrh programu v oblasti športu.

Slovenská republika považuje za dôležité podporovať úzku spoluprácu na úrovni EÚ pri riešení takých hrozieb v športe ako sú doping, násilnosti a korupcia so zdôraznením dôležitosti športu v modernej spoločnosti i pokiaľ sa týka politickej, sociálnej, kultúrnej a hospodárskej perspektívy. Budúcnosť celoeurópskej spolupráce v športe vidí v spolupráci vládnych a mimovládnych športových inštitúcií celej Európy a v budovaní takých štruktúr, ktoré budú veľmi úzko spolupracovať na báze partnerského vzťahu pri realizácii rozvoja športu v Európe.

Na rokovaní Rady k tomuto bodu sa očakáva, že diskusia poskytne Komisii cenné vstupné informácie pre prípravu jej nového oznámenia. S cieľom pripraviť štruktúru diskusie v Rade chce predsedníctvo navrhnuť, aby ministri zamerali svoje vystúpenia na tieto dve otázky:

- V ktorých konkrétnych oblastiach politiky v oblasti športu môže činnosť na úrovni Európskej únie znamenať najväčšiu pridanú hodnotu?
- Aké sú v oblastiach, v ktorých sa môže predpokladať činnosť EÚ, dve alebo tri najnaliehavejšie priority?

V rámci diskusie k tomuto bodu p. Y. Furdíková z odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy požiadala o vysvetlenie, ako sú európske ciele premietnuté do národnej úrovne. Podľa jej názoru je najväčším nedostatkom nedostatočná podpora detí a malých športových klubov.

P. Malíková a p. Juriga v reakcii zdôraznili, že rozmer európskej spolupráce je často krát pre konkrétne podmienky abstraktný a na riešenie je potrebné hľadať nástroje na národnej úrovni. Európsky rozmer ukazuje smerovanie, ktoré je potrebné pri riešení problémov využiť. Zdôraznili, že v Lisabonskej zmluve sú vytvorené oveľa lepšie podmienky pre oblasť športu, o čom svedčí i zriadená Pracovná skupina pre šport, ktorá je pod formáciou Rady EÚ pre vzdelávanie, mládež a kultúru. Prioritné oblasti odporúčané Slovenskou republikou pri implementácii Lisabonskej zmluvy v oblasti športu súvisia s činnosťou pracovných skupín vytvorených v minulom období Európskou komisiou s podporou členských krajín EÚ. V súčasnosti existuje v rámci Európskej komisie šesť pracovných skupín, činnosť ktorých je zameraná na implementáciu Bielej knihy o športe, boj proti doping, zdravie a šport,

vzdelávanie a odbornú prípravu, ekonomiku a štatistiku a neziskové organizácie v športe. Jednou z najdôležitejších priorít Slovenskej republiky v oblasti vzdelávania v športe je duálna kariéra športovcov, cieľom ktorej je zabezpečenie podmienok na efektívnu kombináciu vzdelávania a intenzívneho, športového tréningu, t.j. príprava na duálnu kariéru - v športe a v civilnom povolani po ukončení aktívnej športovej kariéry.

K bodu 5:

Informáciu k príprave zasadnutia Rady EÚ pre vzdelávanie, mládež a kultúru podal p. J. Juriga - SCV. Program rokovania Rady pre vzdelávanie, mládež a kultúru v dňoch 10. – 11. 5. 2010 má na programe rokovania jeden bod z oblasti športu, štyri body v oblasti vzdelávania a dva body za časť mládež.

Okrem dokumentov prerokovaných v rámci bodov programu 2, 3 a 4 sa bude Rada zaoberať výmenou názorov ministrov ešte k nasledovnému bodu rokovania:

- **Príspevok k príprave zasadnutia Európskej rady, ktoré sa uskutoční 17. júna 2010**

Členské štáty EÚ boli požiadané o posúdenie dvoch navrhovaných ukazovateľov v oblasti vzdelávania súvisiace so strategickým dokumentom Európa 2020. Jedná sa o ukazovateľ „predčasné ukončenie školskej dochádzky 18 – 24 ročných“ a ukazovateľ „podielu populácie s vysokoškolským vzdelaním“.

S cieľom dosiahnuť dohodu o kvantitatívnych úrovniach hlavných cieľov EÚ v oblasti vzdelávania, ktorá by sa predložila na zváženie Európskej rade na jej júnovom zasadnutí, sa ministri vyzývajú, aby odpovedali na túto otázku:

Súhlasíte s tým, aby kvantitatívne úrovne dvoch hlavných cieľov EÚ pre vzdelávanie a odbornú prípravu dohodnuté v rámci budúcej stratégie Európa 2020, jeden v oblasti predčasného ukončenia školskej dochádzky a druhý v oblasti dosahovania terciárneho alebo rovnocenného vzdelania, boli rovnaké ako korešpondujúce referenčné úrovne priemernej európskej výkonnosti („európske referenčné hodnoty“) stanovené v máji 2009 podľa strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave?

Vzhľadom na informácie, ktoré poskytne Komisia na základe rozhovorov s členskými štátmi, môžu ministri vo svojich príspevkoch uviesť aj stav situácie vo svojich krajinách, pokiaľ ide o stanovovanie vnútroštátnych cieľov, ktoré prispievajú k spoločnému dosiahnutiu hlavných cieľov EÚ.

RKS schválilo návrh stanoviska Slovenskej republiky k dokumentom Rady EÚ, ktorej zasadnutie sa uskutoční v dňoch 10. – 11. 5. 2010 pre časti vzdelávanie, mládež a šport.

K bodu 6 a 7:

Informáciu o priebehu a výsledkoch ostatných rokovaní Pracovnej skupiny pre výskum a k príprave zasadnutia Rady EÚ pre konkurencieschopnosť dňa 26. 5. 2010 podal p. P. Helmich – SVaT.

Na programe Rady EÚ pre konkurencieschopnosť v časti výskum budú nasledovné body, ktoré boli prerokované a odsúhlasené v PS pre výskum:

- **Pokrok v riadení európskeho výskumného priestoru (ERA)**

V súvislosti s „Víziou ERA 2020“ sa počas niekoľkých predsedníctiev Rady EÚ diskutuje o novom modeli riadenia, ktorý by mal byť založený na partnerstve s EK. Keďže Lisabonská zmluva nedefinuje jasne rozdelenie kompetencií v agende vedy a výskumu, členské štáty majú záujem, aby sa posilnila ich úloha. Takýto nový koncept sa musí nutne premietnuť aj do postavenia CREST-u (Vedecký a technický výbor) ako poradného výboru Rady a EK na vysokej úrovni. SR od začiatku patrila do skupiny ČŠ, ktoré súhlasili s tým, aby predseda nového výboru bol z EK, pričom v rámci kompromisu SR pripúšťala aj zavedenie funkcie vicepredsedu voleného zo zástupcov ČŠ tak, ako to ustanovuje aktuálny text návrhu.

- **Sociálne dimenzie európskeho výskumného priestoru (ERA)**

PRES vychádzalo pri formulovaní návrhu záverov k sociálnemu rozmeru Európskeho výskumného priestoru (ERA) z toho, že v definícii Vízie ERA 2020 záverov decembrovej Rady pre konkurencieschopnosť (2.12.2009) sa zdôrazňuje potreba trvalo udržateľného rozvoja. ES PRES si ako jeden z cieľov vybralo boj proti chudobe (zabezpečenie sociálnej a teritoriálnej kohézie). Túto myšlienku rozpracovalo v predložennom návrhu záverov. Zameralo sa na príspevok vedy a výskumu k boji proti chudobe (prispievať k vytváraniu podmienok pre pracovné príležitosti a pomôcť tým, ktorí sú z nej vylúčení, podieľať sa aktívne na rozvoji spoločnosti).

- **Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady k účasti na spoločnom výskumnom programe BONUS – 169**

BONUS – 169 je návrh spoločného výskumného programu niekoľkých členských štátov EÚ pre oblasť Baltského mora. Členské štáty (Nemecko, Poľsko, Dánsko, Litva, Lotyšsko, Estónsko, Švédsko, Fínsko) sa budú na programe aj finančne podieľať. Cieľom programu je podporiť udržateľný rozvoj regiónu Baltského mora, výsledky by mali byť použité na zlepšenie manažmentu ekosystému a lepšie nastavenie politík a nástrojov. Finančný príspevok spoločenstva dosiahne 50 miliónov EUR, pričom program by sa mal začať realizovať od začiatku roka 2011.

- **Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ku GMES**

GMES je iniciatíva pozorovania Zeme vedená EÚ. Európa sa rozhodla vyvinúť svoje vlastné prevádzkové kapacity pozorovania Zeme, aby reflektovala na narastajúcu zodpovednosť EÚ v európskych a svetových záležitostiach. Zavedenie takéhoto systému je znamením strategickej voľby EÚ a má dlhotrvajúci vplyv na ďalší politický, hospodársky, sociálny a vedecký vývoj EÚ. GMES bolo vytvorené s cieľom zabezpečiť operatívne pozorovanie Zeme v oblastiach životného prostredia a bezpečnosti nad rámec operatívnej meteorológie.

GMES sa realizuje na základe dohody uzavretej medzi Európskou komisiou a Európskou vesmírnou agentúrou. Členmi programu GMES sú členské krajiny EÚ a ESA. Za celkovú koordináciu programu GMES je zodpovedná Európska komisia.

RKS schválilo návrh stanoviska Slovenskej republiky k dokumentom Rady EÚ pre konkurencieschopnosť, ktorá sa uskutoční dňa 26. 5. 2010.

K bodu č. 8 - rôzne:

V rámci bodu rôzne informoval p. Juriga, že od 1. 7. 2010 preberá predsedníctvo EÚ Belgicko.

Ďalej informoval, že v tomto roku začínajú diskusie k novej generácii programov v oblasti celoživotného vzdelávania časového rámca 2014 – 2020. Priebežne budú členovia RKS informovaní o výsledkoch diskusie.

Tiež informoval o strategickom dokumente Európa 2020. V rámci tohto dokumentu odsúhlasenom na marcovom samite boli odsúhlasené hlavné strategické ciele a väčšina merateľných ukazovateľov. Neboli odsúhlasené ukazovatele v oblasti vzdelávania, kde v súčasnosti členské štáty navrhujú svoje národné ciele a dokument vrátane ukazovateľov bude odsúhlasený na samite 17. 6. 2010.

Pokračovala diskusia k problematike športu s tým, že p. Furdíková sa zaujímala o to, ako budú aktivity zmienené v bode 5 premietnuté do praktického života a či medzinárodné aktivity nachádzajú dostatočnú odozvu v podmienkach SR.

P. Juriga zdôraznil, že európske aktivity nachádzajú odozvu v rámci implementácie v podmienkach SR. Ako príklad uviedol spoluprácu inštitúcii podnikateľského sektora a vzdelávacích inštitúcii, systém monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb, priestor v školských vzdelávacích programoch ako i návrh národného kvalifikačného rámca.

Diskusia k tejto problematike bola ukončená s tým, že na niektorom z ďalších rokovaní RKS sa v nej v prípade záujmu bude pokračovať.

V rámci tohto bodu neboli vznesené žiadne ďalšie informácie a ani požiadavky.

V Bratislave dňa 10. 5. 2010

Zapísal: Ing. V. Belovič, CSc.

Schválil: Mgr. B. Sloboda, predseda RKS